

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

26.11.2015. Nr. 1120153681/A2358

Latvijas Republikas Saeimas Izglītības,
kultūras un zinātnes komisijai

*Priekšlikumi   likumprojektam
"Grozījumi Izglītības likumā",
Saeimas reģ. nr. 445/Lp12*

Saeima 2015. gada 19. novembra plenārsēdē 1. lasījumā atbalstīja Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas izstrādāto likumprojektu "Grozījumi Izglītības likumā" (Saeimas reģ. Nr. 445/Lp12) (turpmāk – likumprojekts), nosakot tam steidzamību un priekšlikumu iesniegšanas termiņu 2015. gada 26. novembris.

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) vispirms vēlas pateikties Saeimas deputātiem par rūpēm un par pievēršanos bērnu pirmsskolas izglītības jautājuma tiesiskā regulējuma sakārtošanai, bet noraidīt jebkādus pārmērumus pašvaldību virzienā par to, ka pašvaldības vēlas atteikties no bērnu pirmsskolas izglītības jautājumu kārtēšanas, tajā skaitā finansēšanas.

LPS vēlas atkārtoti uzvērt, ka pašvaldība ar savu mantu un finanšu līdzekļiem vēlas rīkoties kā krietns un rūpīgs saimnieks.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1. panta 2. punktā noteikts, ka atvasināta publiska persona ir pašvaldība vai cita ar likumu vai uz likuma pamata izveidota publiska persona, kurai ar likumu piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu un kurai var būt sava manta.

Likuma "Par pašvaldībām" 5. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldības savas kompetences un likuma ietvaros darbojas patstāvīgi. Eiropas Vietējo pašvaldību hartas 3. panta pirmā daļa paredz, ka vietējā pašvaldība nozīmē vietējās varas tiesības un spēju likumā noteiktajās robežās regulēt un vadīt nozīmīgu valsts lietu daļu uz savu atbildību un vietējo iedzīvotāju interesēs. Ņemot vērā minēto, LPS ieskatā pašvaldībām būtu jādod rīcības brīvība attiecībā uz sava īpašuma izmantošanu, ļaujot sevi realizēt kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

LPS ir izvērtējusi “Grozījumus Izglītības likumā” un sniedz šādus priekšlikumus:

1. Izteikt likumprojekta 1. pantu šādā redakcijā:

1. 14. pantā:

izteikt 36. punktu šādā redakcijā:

“36) nosaka metodiku, pēc kuras pašvaldība aprēķina vienam izglītojamajam nepieciešamās vidējās izmaksas pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai (no pusotra gada vecuma līdz pamatzglītības ieguves uzsākšanai) attiecīgās pašvaldības izglītības iestādēs, un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātajai izglītības iestādei;”.

2. Izslēgt likumprojekta 2. pantu.

Pamatojums: Tā kā tiek uzstāts uz Ministru kabineta noteikumiem, tad Izglītības likuma 16. panta papildināšana ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kompetenci ir ne tikai lieka, bet arī maldinoša, jo no piedāvātās likumprojekta konstrukcijas izriet, ka paralēli pastāvēs divi dokumenti – Ministru kabineta noteikumi, kas noteiks metodiku un būs ar normatīvā akta spēku, un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izdota metodika ar ieteikuma raksturu.

Tādējādi, lai novērstu šīs pretrunas, likumprojekta 2. pants ir izslēdzams vai arī likumprojekta 2. panta pirmajā daļā ir dodama atsauce uz Izglītības likuma 14. panta 36. punktā minēto metodiku, piemēram, “(2) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izstrādā šā likuma 14. panta 36. punktā minēto metodiku.”

3. Izteikt likumprojekta 3. pantu šādā redakcijā:

“3. 17. pantā:

izteikt 2.² daļu šādā redakcijā:

“(2²) Pašvaldība atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai metodikai nosaka vienam izglītojamajam nepieciešamās vidējās izmaksas pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai attiecīgās pašvaldības izglītības iestādēs. Minētās vidējās izmaksas un to aprēķināšanas kārtību pašvaldība publisko savā mājaslapā internetā.”

Papildināt pantu ar 2³ daļu šādā redakcijā:

“(2³) Pašvaldība, sedzot pirmsskolas izglītības programmas izmaksas šā panta 2.1. daļā noteiktajos gadījumos, turpina segt šīs izmaksas privātajai izglītības iestādei, ja bērnam rakstveidā piedāvāta vieta pašvaldības izglītības iestādē, kurā bērns ir reģistrēts uzņemšanai, bet šā bērna likumīgais pārstāvis no piedāvātās vietas ir atteicies un turpina saņemt pakalpojumu privātajā izglītības iestādē.”

Papildināt pantu ar 2⁴ daļu šādā redakcijā:

“(2⁴) Pašvaldība saistošajos noteikumos nosaka kārtību, kādā:

- 1) pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām norēķinās ar privāto izglītības iestādi par pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas izmaksām, ja pašvaldības aprēķinātās vidējās izmaksas nesedz privātās izglītības iestādes pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas izmaksas,
- 2) nosaka kārtību, kādā pašvaldībai ir tiesības izvērtēt un uzraudzīt, kā tiek izlietots pašvaldības piešķirtais finansējums, kā arī nosaka nosacījumus, pēc kādiem pašvaldībai ir tiesības pārtraukt finansējumu privātajai izglītības iestādei,
- 3) tā 2.¹ daļā noteiktajos gadījumos turpina segt izmaksas privātajai izglītības iestādei, ja bērnam rakstveidā piedāvāta vieta pašvaldības izglītības iestādē, kurā bērns ir reģistrēts uzņemšanai, bet šā bērna likumīgais pārstāvis no piedāvātās vietas ir atteicies un turpina saņemt pakalpojumu privātajā izglītības iestādē, kā arī kārtību, kādā pārtrauc šo izmaksu segšanu.”

Pamatojums – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija 2015. gada 25. novembrī ir nosūtījusi saskaņošanai institūcijām Ministru kabineta noteikumu projektu “Metodika, kādā pašvaldība aprēķina vienam izglītojamajam nepieciešamās vidējās izmaksas pirmsskolas izglītības programmā attiecīgās pašvaldības izglītības iestādēs, un kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām izmaksām sedz tās privātai izglītības iestādei” (turpmāk – noteikumu projekts).

Iepazīstoties ar sagatavoto noteikumu projektu, secināms, ka noteikumu projektā ir iekļauti 2 punkti (noteikumu projekta 8. un 9. punkts), kuriem nav likumdevēja deleģējuma, līdz ar to tie noteikumu projektā ir iekļauti pretlikumīgi. Kāpēc? Izglītības likuma 17. panta 21. daļā noteikts, ka izmaksas sedz apmērā, kas atbilst vienam izglītojamajam pirmsskolas izglītības programmā nepieciešamajām vidējām izmaksām attiecīgās pašvaldības izglītības iestādēs.

Arī likumprojekts ir balstīts uz vidējām izmaksām, savukārt noteikumu projekta 8. un 9. punktā tiek piedāvāts noteikt, ka pašvaldības var segt arī lielākā apjomā atbilstoši pašvaldības budžeta iespējām, bet, ja pašvaldības aprēķinātās vidējās izmaksas nesedz privātās pirmsskolas izglītības iestādes izmaksas, tad pašvaldībai tās jāsedz pilnā apmērā.

Tas nozīmē, ka, lai Ministru kabinets varētu šādus nosacījumus iekļaut Ministru kabineta noteikumos, likumdevējam ir jādod atbilstošs deleģējums. Tā kā likumdevējs līdz šim par to nav runājis, tad Latvijas Pašvaldību savienība piedāvā šo aspektu pašvaldībām pašām noteikt ar saviem saistošajiem noteikumiem, dodot tam attiecīgu deleģējumu izdot saistošos noteikumus. Ja likumdevējs uzskata, ka pašvaldībai nav tiesību šos jautājumus regulēt saistošajos noteikumos, tad šāds deleģējums ir jādod Ministru kabinetam.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3. pantā noteikts, ka publiska persona rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir, tās rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu. Ja tiek izdoti noteikumi par publiska finansējuma piešķiršanu privātam sektoram, tad šajos noteikumos ir jāparedz arī gadījumi, kādos publiskais finansējums tiek pārtraukts.

Nebūtu pieļaujams, ka ar likuma regulējumu tiek ierobežotas pašvaldības autonomās funkcijas. Ļaujot pašvaldībai patstāvīgi saistošajos noteikumos noteikt kārtību, kādā tā 2.¹ daļā noteiktajos gadījumos turpina segt izmaksas privātajai izglītības iestādei, ja bērnam rakstveidā piedāvāta vieta pašvaldības izglītības iestādē, kurā bērns ir reģistrēts uzņemšanai, bet šā bērna likumīgais pārstāvis no piedāvātās vietas ir atteicies un turpina saņemt pakalpojumu privātajā izglītības iestādē, kā arī kārtību, kādā pārtrauc šo izmaksu segšanu, pašvaldībai tiktu saglabāta likumā "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktā autonomija.

Tā kā pašvaldības saistošos noteikumus saskaņo Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, tad valsts ir nodrošinājusi, ka pašvaldības savos saistošajos noteikumos neiekļauj (neiekļaus) Izglītības likumam vai citiem ārējiem normatīvajiem aktiem neatbilstošas, pretrunīgas normas.

Ģenerālsekretāre

Mudīte Priede

26.11.2015. 15:58

1068

Ināra Dundure, Padomniece

inara.dundure@lps.lv

67508533

Kristīne Kinča, Padomniece

kristine.kinca@lps.lv

67508526

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.